

Міністерство охорони здоров'я України
Національний університет охорони здоров'я України
імені П. Л. Шупика

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Рішення вченої ради

Протокол від 16.06 2021 р. № 6

Заступник голови вченої ради

Чл.-кор. НАМН України,

професор Юрій Вдовиченко

Система менеджменту якості освіти

**РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни**

«ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ»

Галузь знань: 28 «Публічне управління та адміністрування»

Спеціальність: 281 «Публічне управління та адміністрування»

Освітньо-професійна програма: «Публічне управління та адміністрування»

Курс – 1

Семестр – 2

Лекції – 6

Практичні заняття – 4

Самостійна робота – 80

Індивідуальне завдання (1)

Залік- 1

Усього (годин/кредитів ECTS) – 90/3

Київ-2021

Робочу програму навчальної дисципліни «Теорія та історія публічного управління» розроблено на основі освітньо-професійної програми та робочого навчального плану підготовки фахівців освітнього ступеня «магістр» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробили науково-педагогічні працівники кафедри управління охороною здоров'я та публічного адміністрування НУОЗ України імені П. Л. Шупика.

Відповідальна за розробку доктор наук з державного управління, професор Н.Г.Діденко.

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри спеціальності 281 "Публічне управління та адміністрування" – управління охороною здоров'я та публічного адміністрування протокол № 6 від 31.03.2021 р.

Завідувач кафедри Лисичко професор Михальчук В. М.

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні Навчально-методичної комісії НУОЗ України імені П. Л. Шупика

протокол № 4 від 11.06. 2021 р.

Голова навчально-методичної комісії
чл. кор. НАМН України професор

Вдовиченко Ю.П.

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1. Заплановані результати	4
1.2. Програма навчальної дисципліни	7
2. Зміст навчальної дисципліни.....	8
2.1. Структура навчальної дисципліни.....	8
2.2. Лекційні заняття, їх тематика і обсяг	9
2.3. Практичні заняття, їх тематика і обсяг.....	10
2.4. Самостійна (індивідуальна) робота слухача, її зміст та обсяг	11
2.5. Індивідуальна залікова робота	11
2.6. Орієнтовні теми самостійної домашньої роботи.....	12
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни.....	14
3.1. Методи навчання.....	14
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна).....	14
4. Рейтингова система оцінювання набутих знань та вмінь.....	16

ВСТУП

Робоча програма навчальної дисципліни «Теорія та історія публічного управління» розроблена на основі Національної рамки кваліфікацій України, «Положення про підготовку магістрів у Національному університеті охорони здоров'я України освіти імені П. Л. Шупика», уведеного в дію наказом № 1271 від 12 березня 2021 р., освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня підготовки за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» та інших відповідних нормативних документів.

1. Пояснювальна записка

1.1. Заплановані результати.

Місце: навчальна дисципліна є теоретичною основою сукупності знань та вмінь, що забезпечують базову підготовку фахівців з публічного управління та адміністрування і входить до циклу вибіркових дисциплін підготовки магістрів за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування».

Дисципліна має міждисциплінарний характер та інтегрує в собі знання юридичних, філософських, політологічних, соціологічних, економічних, освітніх галузей.

Метою навчальної дисципліни є оволодіння базовими знаннями щодо теоретичних та практичних аспектів здійснення публічної влади та формування на цій основі відповідних вмінь та навичок щодо застосування законів, принципів, методів, технологій та процедур в управлінні суб'єктами публічної сфери; набуття вмінь та формування компетентностей, необхідних для виконання функцій та реалізації повноважень керівника (фахівця) суб'єкта публічного управління, в тому числі для органів державної влади і місцевого самоврядування.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

оволодіння знаннями щодо історії та змісту публічного управління;

аналіз основних концепцій, теоретичних та практичних проблем, принципів сучасного публічного управління;

вивчення закономірностей, принципів, методів, механізмів публічного управління та їх практичного застосування в сучасних умовах;

засвоєння змісту управлінської діяльності, її форм, методів, засобів, закономірностей і тенденцій розвитку сучасного публічного врядування

У процесі викладання навчальної дисципліни основна увага приділяється оволодінню слухачами компетентностями:

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК04. Здатність удосконалювати та розвивати професійний, інтелектуальний і культурний рівні.

ЗК05. Здатність приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)

СК02. Здатність організовувати діяльність органів публічного управління та інших організацій публічної сфери.

СК08. Здатність розробляти стратегічні документи розвитку соціально-економічних систем на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.

Соціальні навички (soft skills)

здатність логічно і критично мислити,

здатність самостійно приймати рішення,

креативність.

Програмні результати навчання:

Для поглиблення нормативного змісту підготовки здобувачів вищої освіти:

знати:

наукові концепції (теорії), термінологію, історію розвитку та сучасний стан наукових знань щодо розвитку публічного управління;

сутність і зміст, основні категорії, принципи публічного управління;

історичні етапи еволюції публічного управління в Україні;

моделі публічного управління;

специфіку державного управління та місцевого самоврядування в публічній сфері;

громадянське суспільство як суб'єкт публічного управління;

уміти:

проводити дослідження теоретико-методологічних зasad публічного управління як цілеспрямованого впливу на стан і розвиток суспільних процесів;

проводити дослідження соціальних та історичних джерел виникнення, закономірностей та тенденцій розвитку публічного управління;

аналізувати доктрини, концепції, теорії управління, світові тенденції їх розвитку та їх вплив на розвиток публічного управління;

ідентифікувати теоретичні та практичні проблеми публічного управління та адміністрування;

досліджувати процеси реформування публічного управління;

оцінювати вплив геополітики, світових процесів і міжнародної інтеграції на сутність, властивості та інші системні характеристики публічного управління;

визначати можливості і способи адаптації національної системи публічного управління до світових та європейських стандартів врядування;

застосовувати загальні та спеціальні методи наукового пізнання, закони, закономірності та принципи управління для розв'язання проблем публічного управління та адміністрування.

1.2 Програма навчальної дисципліни

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з наступних тем:

Модуль 1. Теоретико-методологічні засади публічного управління

Тема 1. Публічне управління в системі суспільних відносин: сутність і зміст, основні категорії, поняття

Феномен управління: природа та сутність. Управління як соціальне явище. Влада і управління.

Система публічного управління: поняття і структура. Основні характеристики публічного управління. Реалізація публічного управління в умовах розподілу влади.

Відносини, процеси і взаємодія в системі публічного управління та адміністрування. Моделі публічного управління.

Тема 2. Розвиток світової управлінської думки та її вплив на публічне управління

Джерела ідей управління суспільством і країною. Формування та розвиток теорій управління суспільством і країною.

Наукові теорії та школи публічного управління ХХ ст.: класична школа, школа людських стосунків, школа «соціології організацій», школа «суспільного вибору», когнітивний підхід.

Принципи публічної сфери за В.Вільсоном. М.Вебер про основні принципи бюрократичних систем.

Розвиток ідей публічного управління у першій половині ХХ сторіччя.

Розвиток теорії та практики управління суспільством і країною у другій половині ХХ століття: системний метод для вирішення управлінських задач; організація як відкрита система; застосування структурно-функціонального аналізу в управлінській практиці; психологічний, соціально-інженерний, гуманітарний підходи в управлінні.

Концепції управління в постіндустріальному, інформаційному суспільстві.

Публічне управління в контексті неокласичної теорії. Концепція раціонального вибору та «новий менеджеризм».

Новий державний менеджмент як модель публічного адміністрування: основні риси. Концепція «належного управління»: сутність, принципи. Принцип транспарентності публічного управління.

Тема 3. Методологія та принципи публічного управління

Парадигма сучасного публічного управління, аксіологічні засади, цінності публічного управління. Закони публічного управління

Цілі, функції публічного управління. Принципи публічного управління. Механізми публічного управління.

Політичний і адміністративний аспекти публічного управління. Прийняття публічно-управлінських рішень.

Сутність та співвідношення централізації та децентралізації в публічному управлінні. Formи децентралізації: адміністративна, політична,

фіскальна, економічна. Європейські моделі децентралізованого управління. Особливості децентралізації у США, Канаді.

Деконцентрація влади. Ефективність публічного управління та його критерій.

Тема 4. Інституційне та організаційне забезпечення публічного управління та його трансформація

Держава як суб'єкт управління суспільними процесами: принципи, механізми, функції. Форми держави як основні детермінанти формування моделі публічного управління.

Сучасні системи державного управління в країнах світу. Державна влада в Україні: сутність, форми, особливості. Механізми і моделі модернізації державного управління. Стратегія сталого розвитку «Україна 2020». Стратегія реформування державного управління до 2020 року.

Організаційно-регулюючі функції управління. Органи влади та апарат управління: значення, особливості і функції. Розподіл влад як принцип основ конституційного ладу. Органи виконавчої влади як суб'єкти публічного управління: поняття, ознаки, особливості правового становища.

Інструменти вироблення і реалізації публічного управління. Особливості трансформації публічного управління.

Модуль 2. Історичні джерела виникнення публічного управління

Тема 5. Соціально-економічні, культурно-історичні та інші джерела виникнення та тенденції розвитку публічного управління

Основні етапи та специфіка логіко-теоретичної реконструкції соціально-політичних та адміністративно-управлінських процесів.

Розвиток суспільних та адміністративних моделей на основі управлінських процесів.

Тенденції розвитку політичних процесів у сучасному суспільстві

Системний підхід до дослідження публічних процесів.

Планування та прогнозування суспільно-політичних процесів у державі.

Тема 6. Загальні принципи організації публічного управління в рамках моделі New Public Management

Публічний менеджмент як напрям наукових досліджень. Передумови New Public Management та його засади. Доналд Кеттл «Глобальна революція у публічному управлінні»: стратегії New Public Management та роль держави у їх реалізації.

Основний зміст і фактори впровадження New Public Management. Методи New Public Management (Т.Пітерс і Р.Уотермен) та основні принципи (Х.Ямамото).

Загальні принципи організації державного управління в рамках моделі New Public Management за Д. Осборном і Т. Геблером.

«Вестмінстерська» і «американська» моделі реалізації New Public

Management.

Тема 7. Good Governance: понятійний апарат, сутність та види, моделі

Good governance: поняття, причини впровадження. Основні характеристики та принципи «good governance». Технології «good governance». 12 принципів (критеріїв) «good governance» Світового Банку.

Основні засади та принципи «good governance» в ЄС. Європейські стандарти публічного управління, приклади європейських стандартів.

Впровадження концепції «good governance» в Україні. Включення основних принципів «good governance» в новий Закон України «Про державну службу» та Стратегію реформування державного управління до 2020 року. Реалізація в Україні програм SIGMS. TWINNING як інструмент впровадження концепції «good governance».

Сутність і завдання Regional governance. Характеристики Regional governance. Принципи, які мають бути покладені в основу діяльності органів місцевого самоврядування, враховуючи концепцію «good governance».

Тема 8. Історичні етапи еволюції публічного управління в Україні

Досвід управлінської діяльності минулих поколінь як джерело і перешкода розвитку. Важливість осмислення етапів, форм та тенденцій розвитку публічного управління в Україні.

Організація влади у Київській державі. Галицько-Волинська держава як спадкоємиця управлінських традицій Київської Русі. Організаційна структура державного управління у Великому князівстві Литовському. Адміністративно-територіальний поділ.

Зміни в управлінні на українських землях після Люблинської унії 1569 р. Організація управління в самоврядних містах. Роль права в здійсненні державного управління: Литовські статути (XVI ст.). Організація влади в самоврядній Україні.

Форми державного і місцевого управління на українських землях поза Гетьманщиною.. Уніфікація управління українськими землями після ліквідації полковосотенного устрою.

Станове самоврядування в підросійській Україні. Організація управління Галичиною після її приєднання до Австро-Угорщини.

Взаємовідносини земств і міського самоврядування з органами державного управління на українських землях.

Реформа управління на західноукраїнських землях у другій половині XIX ст. Структури влади і управління в 1917 р. та Українська Центральна рада і Генеральний секретаріат. Організація державного управління в Україні за гетьманату. Управління в УНР і ЗУНР. Перетворення Рад із структур самоорганізації населення в органи державної влади. Формування організаційної структури державного управління в Радянській Україні.

Сутність адміністративно-командної системи. Специфічна роль правового регулювання державного управління. Проблема бюрократизації апарату.

Особливості державного управління на західноукраїнських землях у складі Польщі. Управління на Закарпатті.

Необхідність формування цілісної системи державного управління після здобуття незалежності. Суперечливі реформи центральних і місцевих органів влади 1992-1995 рр.

Конституція України 1996 р. і потреба вдосконалення державного управління. Об'єктивна детермінованість адміністративної реформи в Україні, її завдання і суперечності реалізації.

Система публічного управління в Україні: поняття та структура.

2.3МІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІ

2.1.Структура навчальної дисципліни

Назва теми	Кількість годин			
	всього	Лекції	практ.	СР
Модуль 1. Теоретико-методологічні засади публічного управління				
Тема 1. Публічне управління в системі суспільних відносин: сутність і зміст, основні категорії, поняття.	9	1		8
Тема 2. Розвиток світової управлінської думки та її вплив на публічне управління.	8		2	6
Тема 3. Методологія та принципи публічного управління	9	1		8
Тема 4. Інституційне та організаційне забезпечення публічного управління та його трансформація	9	1		8
Модуль 2. Історичні джерела виникнення публічного управління				
Тема 5. Соціально-економічні, культурно-історичні та інші джерела виникнення та тенденції розвитку публічного управління	8		2	6
Тема 6. Загальні принципи організації публічного управління в рамках моделі New Public Management	9	1		8
Тема 7. Good Governance: понятійний апарат, сутність та види, моделі.	9	1		8
Тема 8. Історичні етапи еволюції публічного управління в Україні	9	1		8
Разом	90	6	4	60

2.2.Лекційні заняття, їх тематика і обсяг

№	Назва теми	Обсяг навчальних занять	
		лекція	сам. робота
1	Тема 1. Публічне управління в системі суспільних відносин: сутність і зміст, основні категорії, поняття.	1	8
2	Тема 3. Методологія та принципи публічного управління	1	8
3	Тема 4. Інституційне та організаційне забезпечення публічного управління та його трансформація	1	8
4	Тема 6. Загальні принципи організації публічного управління в рамках моделі New Public Management	1	8
5	Тема 7. Good Governance: поняттійний апарат, сутність та види, моделі.	1	8
6	Тема 8. Історичні етапи еволюції публічного управління в Україні	1	8
	Разом	6	48

2.3. Практичні заняття, їх тематика і обсяг

№	Назва теми	Обсяг навчального навантаження	
		практ	СР
1	Тема 2. Розвиток світової управлінської думки та її вплив на публічне управління. 1. Основні теорії та школи управління суспільством і країною ХХ століття. 2.. Концепції управління постіндустріального, інформаційного суспільства. 3. Теорії публічного управління.	2	6
2	Тема 5. Соціально-економічні, культурно-історичні та інші джерела виникнення та тенденції розвитку публічного управління 1. Основні етапи та специфіка логіко-теоретичної реконструкції соціально-політичних та адміністративно-управлінських процесів. 2. Розвиток суспільних та адміністративних моделей на основі управлінських процесів. 3. Тенденції розвитку політичних процесів у сучасному суспільстві 4. Системний підхід до дослідження публічних	2	6

	процесів.		
	5. Планування та прогнозування суспільно-політичних процесів у державі.		
	Разом	4	12

2.4. Самостійна (індивідуальна) робота слухача, її зміст та обсяг

№	Зміст самостійної роботи слухача	Обсяг СР (годин)
1.	Опрацювання лекційного матеріалу	48
2.	Підготовка до практичних занять	12
3.	Виконання індивідуальної залікової роботи	15
4.	Підготовка до заліку	5
Усього за навчальною дисципліною		80

2.5. Індивідуальна залікова робота

Індивідуальна залікова робота для проміжного контролю знань виконують слухачі магістратури спеціальності «Публічне управління та адміністрування» відповідно до навчального плану, затверджених в установленому порядку методичних рекомендацій, з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь слухачів при виконанні науково-дослідної роботи.

Метою виконання індивідуальної роботи є закріплення і систематизація отриманих знань у процесі самостійної підготовки у міжсесійний період.

Слухач магістратури повинен:

- прослухати курс лекцій, вивчити теоретичний матеріал;
- ознайомитись з нормативно-правовою базою, науково-монографічною літературою, підручниками, посібниками, вивчити практику організації діяльності публічних службовців;
- виконати в міжсесійний період отримане індивідуальну залікову роботу, подати їого у встановлений термін для перевірки і захистити у викладача на консультації.

Індивідуальна залікова робота для проміжного контролю знань містить теоретичні питання, які включають всі теми відповідно до розробленої програми дисципліни. Варіанти теоретичних завдань задаються викладачем.

Для висвітлення теоретичних завдань слухачі магістратури повинні використовувати законодавчі акти, науково-методичні матеріали, науково-монографічну літературу, публікації статистики, аналітичну інформацію органів управління.

Індивідуальна залікова робота є складовою дисципліни «Методологія вироблення та прийняття управлінських рішень».

Час, потрібний для виконання індивідуальної роботи, складає 15 годин самостійної роботи. Виконання, оформлення та захист індивідуальної залікової роботи здійснюється слухачем відповідно до методичних рекомендацій.

Основні вимоги: критичний та креативний аналіз проблеми, для якого необхідним є порівняння існуючих щодо проблеми точок зору та обґрунтування власної позиції.

Орієнтовні теми індивідуальних завдань:

1. Досвід управлінської діяльності минулих поколінь як джерело і перешкода розвитку.
2. Організація влади у Київській державі.
3. Галицько-Волинська держава як спадкоємиця управлінських традицій Київської Русі.
4. Організаційна структура державного управління у Великому князівстві Литовському.
5. Організація управління в самоврядних містах.
6. Організація влади в самоврядній Україні.
7. Форми державного і місцевого управління на українських землях поза Гетьманщиною..
8. Уніфікація управління українськими землями після ліквідації полковосотенного устрою.
9. Станове самоврядування в підросійській Україні.
10. Організація управління Галичиною після її приєднання до Австро-Угорщини.
11. Взаємовідносини земств і міського самоврядування з органами державного управління на українських землях.
12. Реформа управління на західноукраїнських землях у другій половині XIX ст.
13. Структури влади і управління в 1917 р. та Українська Центральна рада і Генеральний секретаріат.
14. Організація державного управління в Україні за гетьманату.
15. Управління в УНР і ЗУНР.
16. Формування організаційної структури державного управління в Радянській Україні.
17. Сутність адміністративно-командної системи в СРСР.
18. Особливості державного управління на західноукраїнських землях у складі Польщі. Управління на Закарпатті.
19. Необхідність формування цілісної системи державного управління після здобуття незалежності.
20. Суперечливі реформи центральних і місцевих органів влади 1992-1995 pp.
21. Конституція України 1996 р. і потреба вдосконалення державного управління.
22. Об'єктивна детермінованість адміністративної реформи в Україні, її завдання і суперечності реалізації.
23. Система публічного управління в Україні: поняття та структура.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

Із метою забезпечення максимального засвоєння студентами матеріалу курсу використовуються наступні методи навчання:

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

- словесні (лекція-монолог, лекція-діалог, проблемна-лекція);
- наочні (презентація, демонстрування);
- практичні методи (вправи; практичні завдання).

Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- метод проблемного викладу матеріалу;
- моделювання життєвих ситуацій;
- мозковий штурм;
- метод опори на життєвий досвід;
- навчальної дискусії.

Методи контролю й самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:

- усного контролю;
- письмового контролю;
- самоконтролю та взаємоконтролю;
- рецензування відповідей.

3.2 РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Аналіз та пілотаж публічної політики [Електронний ресурс] / П. Кньопфель, К. Ларю, Н. Малишева, Ф. Варон // Серія “Аналіз публічної політики”. 2010. URL: <http://policyanalysis.org/wp-content/uploads/2014/10/Policyanalysispilotazh.pdf> (23.11.2016).
2. Атаманчук Г. В. Теория государственного управления [Текст]: курс. лекц. / Г. В. Атаманчук М.: Юридична література, 1997. 400 с.
3. Бакуменко, В. Д. Механізми державного управління демократичними змінами [Електронний ресурс]: монографія / В. Д. Бакуменко, В. М. Башкатов; Академія муніципального управління. Київ : [б. в.], 2015. 180 с.
4. Бакуменко В. Д. Механізми імплементації політичних рішень в державному управлінні [Електронний ресурс]: монографія / В. Д. Бакуменко, О. М. Руденко, В. В. Туча; Академія муніципального управління. Київ : [б. в.], 2015. 184 с.
5. Бориславська О., Заверуха І., Захарченко Е., та ін. Децентралізація публічної влади: досвід європейських країн та перспективи України / [Бориславська О., Заверуха І., Захарченко Е., та ін.]; Швейцарсько-український проект «Підтримка децентралізації в Україні». DESPRO. К.: ТОВ «Софія». 2012. 128 с.
6. Вебер М. Три чисті типи легітимного панування / М. Вебер // Соціологія. Загальноісторичні аналізи. Політика [Текст] / пер. з нім. О. Погорілій. К.: Основи, 1998. 534с.

7. Габермас Ю. Залучення іншого: Студії з політичної теорії [Текст] / Ю. Габермас; пер. з нім. Андрій Дахній; наук. ред. Борис Поляруш. Львів : Астролябія, 2006. 416 с.
8. Гурне Б. Державне управління [Текст] / Б. Гурне ; пер. з франц. В. Шовкуна. К. : Основи, 1993. 165 с.
9. Дарендорф Р. У пошуках нового устрою: лекція на тему політики свободи у XVI ст. [Текст] / Р. Дарендорф ; пер. з нім. А. Орган. К. : Вид. дім "Києво-Могилянська академія", 2006. 109 с.
10. Діденко Н.Г. Управління, влада, держава: філософські аспекти взаємодії: Монографія / Н.Г. Діденко. Донецьк: ДонДУУ, 2005. 128 с.
11. Діденко Н. Г. Державне управління і соціальне партнерство: актуальні проблеми теорії і практики: Монографія. / Н. Г. Діденко. Донецьк, 2007. 404 с.
12. Едер К. Публічність і демократія: пер. з нім. / К. Едер // Європейська інтеграція / уклад.: М. Яхтенфукс, Б. Колер-Кох. К.: Видавн. дім "Києво-Могилян. акад.", 2007. 125 с.
13. Енциклопедія державного управління [Текст]: у 8 т. Т. 2: Методологія державного управління. К. НАДУ, 2011. 692 с.
14. Мак'явлі Н. Флорентійські хроніки. Державець [Текст] / Н. Мак'явлі ; пер. з іт. А. Перепадя. К. : Основи, 1998. 492 с.
15. Мескон М. Х. Основы менеджмента [Текст] / М. Х. Мескон, М. Альберт, Ф. Хедоури ; пер. с англ. М. : Дело, 1992. 702 с.
- 16.. Міненко М.А. Публічне управління: теорія та методологія : монографія / М.А. Міненко. К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. 404 с.
17. Мэннинг Н., Парисон Н. Реформа государственного управления: Международный опыт: Пер. с англ. М.: Весь Мир, 2003. 496 с.
18. Проблеми та перспективи розвитку державного управління в умовах реформування: [колективна монографія] / Заг. ред. Чечель А.О., Хлобистов Є.В. Бельско-Бяла (Польща): Вища школа економіки та гуманітаристики, 2017. 493 с.
19. Публічне управління в умовах інституційних змін: колективна монографія / За наук. редакції д. держ. упр. Р. В. Войтович та П.В. Ворони. Київ, 2018. 475 с.
20. Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства: вітчизняний і зарубіжний досвід: монографія / За заг. 14ед.. Сергія Чернова, Валентини Воронкової, Віктора Банаха, Олександра Сосніна, Пранаса Жукаускаса, Йоліти Ввайнхардт, Регіни Андрюкайтене. Запоріз. Держ. інж. 14ед.14. Запоріжжя: ЗДІА, 2016. 606 с.
21. Райт Г. Державне управління/ Г. Райт,; Глен Райт; Пер. З 14ед.14. В.Івашко, О.Коваленко, С.Соколик. К.: Основи, 1994.188 с.
22. Розроблення методів і технологій публічного управління [Текст] : наук. розроб. / С. А. Романюк, О. Ю. Оболенський, В. І. Шарий [та 14ед.] ; Нац. 14ед.14. держ. упр. при Президентові України, Упр. 14ед.. Фундам. Та приклад. Дослідж., Каф. Держ. упр. і менеджменту. Київ : НАДУ, 2014. 60 с.

23. Ру Д. Управління: пер. З франц./ Д. Ру, Д.Сульє. К. : Основи, 1995. 448 с.

24. Світові моделі державного управління: досвід для України [Текст] : [наук. вид.] / Нац. 15ед.15. держ. упр. при Президентові України ; за заг. 15ед.. Ю. В. Ковбасюка, С. В. Загороднюка, П. І. Крайніка [та 15ед.]. 2-ге вид. Київ: НАДУ, 2015. 612 с.

25. Сучасне соціальне управління: філософія, методологія, практика / Монографія // За заг. 15ед...Н.Г.Діденко. Донецьк: «ВІК»,2010.375 с.

26. Стоун Д. Парадокс політики. Мистецтво ухвалення політичних рішень [Текст] / Д. Стоун. К. : Альтернативи, 2000. 304 с.

27. Тоффлер Э. Метаморфозы власти: Знание, 15ед.1515тво и сила на пороге XXI века / Элвин Тоффлер; [Пер. С 15ед.15. В.В.Белокосков и 15ед.]. М.: АСТ, 2001. 669, [1] с.

28. Тэтчер М. Искусство управления государством: Стратегии для меняющегося мира / Маргарет Тэтчер; [Пер. С 15ед.15. В.Ионова]. М.:Альпина Паблишер ,2003 (ОАО Можайский.полиграфкомбинат) 504 с.

Підручники і посібники:

1. Бакуменко В.Д., Бондар І.С., Горник В.Г., Шпачук В.В. Особливості публічного управління та адміністрування: навч. посіб. Київ: Видавництво Ліра-К, 2017.256 с.

2. Бібліографія публічного управління та адміністрування: навчально-методичний посібник / за наук. 15ед.. Д. н. держ. упр. Р. В. Войтович та П. В. Ворони. К., 2018. 474 с.

3. Публічна політика та суспільні зміни в Україні в контексті євроінтеграції / [С. О. Телешун та ін.]; за заг. ред. С. О. Телешуна; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Каф. політ. аналітики і прогнозування. Київ : НАДУ, 2017. 247 с..

Закони України та інші нормативно-правові акти

1. Конституція України : прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-vr>

2. Про державну службу : Закон України від 15 грудня 2015 року № 889- VIII [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

3. Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України від 7 червня 2001 року № 2493-ІІІ [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

4. Про Концепцію адаптації інституту державної служби в Україні до стандартів Європейського Союзу : Указ Президента України від 05.03.2004 р. [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>

5. Стратегія реформування державного управління України на 2016—2020 роки (розпорядження Кабінету Міністрів України від 24 червня 2016 р. № 474-р.).

8. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та ..URL:
https://www.zakon.rada.gov.ua/go/984_011

1. <http://www.zakon.rada.gov.ua> – База «Загальне законодавство» Верховної Ради України.
2. <http://www.kmu.gov.ua> – Офіційний сайт Кабінету Міністрів України.
3. <http://wwwnads.gov.ua> – Офіційний сайт Національного агентства з питань державної служби
4. <http://www.ukrstat.gov.ua> – Офіційний сайт Державного комітету статистики України.
5. <http://hdr.undp.org/en/> – «Доповідь про людський розвиток» – основне джерело інформації для аналітичного дослідження.
6. <http://www.oecd-ilibrary.org/statistics> – Різноманітні статистичні дані для країн-членів ОЕСР (Організація економічного співробітництва та розвитку).
7. <http://www.imf.org/external/ns/cs.aspx?id=28> – Статистика по більшості країн світу в базах даних Міжнародного валютного фонду.
8. <http://www.weforum.org/reports> – Всесвітній економічний форум, Звіт з глобальної конкурентоспроможності (Global Competitiveness Report).

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ

4.1. Методи контролю та схема нарахування балів

Оцінювання окремих видів виконаної слухачем навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл. 4.1.

Таблиця 4.1

Вид навчальної роботи	Макс кількість Балів
Виконання та захист індивідуальної залікової роботи	25
Участь в роботі під час практичних занять (відповіді на питання, участь в обговоренні, експрес- опитування (з урахуванням виконання завдань, отриманих під час настановної сесії) (10 балів*2)	35
<i>Для допуску до заліку необхідно набрати 60 балів</i>	
<i>Залік</i>	
<i>Всього 100 балів</i>	

4.1. Виконані види навчальної роботи з враховуються слухачу, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку (табл. 4.2).

Таблиця 4.2

Відповідність рейтингових оцінок за окремі види навчальної роботи в балах оцінкам за національною шкалою

Рейтингова оцінка в балах	Оцінка

Виконання та захист індивідуальної залікової роботи	Участь в роботі під час практичних занять	Залік (тестування)	за національною шкалою
20-25	9-10	35-40	Відмінно
15-20	6-8	30-35	Добре
12-15	5-6	25-30	Задовільно
менше 12	менше 5	менше 20	Незадовільно

4.2. Сума рейтингових оцінок, отриманих слухачем за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.3. Сума поточної та контрольної модульних рейтингових оцінок становить підсумкову модульну рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінку за національною шкалою.

4.4. Сума підсумкової семестрової модульної та залікової рейтингових оцінок у балах становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS (табл. 4.5).

Таблиця 4.5.
Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовільняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

4.5. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-

екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки слухача.

4.6. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка заноситься до залікової книжки та навчальної картки слухача, наприклад, так: **92/Відм./A, 87/Добре/B, 79/Добре/C, 68/Задов./D, 65/Задов./E** тощо.

4.7. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.